

ТЕЛЕГРАФУ РОМАН.

Телеграфъ есе одатъ по септември: Жоа. — Препознадилна се фаче въ Сибиъ ла еспедиция фоги; по афаръ ла Ч. Р. поще, въ занъ гата, при скоропр. франкаге, адресате кътре еспедиция. Препознадил препознадил пентръ Сибиъ есте по ан 4. ф. 20 кр. в. а. еар по ожметите по ан 2. ф. 10 кр. Пентръ членалте пърци але Трансилванией

Nº 39. АНДЛ IX.

СІВІЙ. 28. Септемврі. 1861.

ш. пентръ провинциале din Монархія по запан 5. ф. 25 кр. сар о жъпътате de ан 2. ф. 62 $\frac{1}{2}$ кр. Пентръ прінч. ш. пері стрілне по ан 9 ф. 45 кр. по $\frac{1}{2}$ ан 4 ф. 72 кр. в. а. In серателе се пътескъ пентръ дигаже бръ къ 7. кр. ширълъ къ літере тіч, пентръ а доза бръ къ 5 $\frac{1}{2}$ кр. ш. пентръ а трея ренцире къ 3 $\frac{1}{2}$ кр. в. а.

TRANSLVANIA.

Ordinatiiunea guverniala.

indreptata catra Escentia S'a D. Episcopu Andreiu Barone de Siaguna in cazu'a infiintindei noastre asotiasiuni pentru inaintarea literaturei romane si cultur' poporului romanu.

Nr. 7993. 1861.

Escentisime si Reverendisime Domnule Episcope! Maiestatea Sa C. R. Ap. prin prenalt'a sa ordinatiiune din 6. Sept. a. c. s'a induratu prégatiosu a concede, că in urma asternutelor statute pentru inaintarea literaturei romane si cultur' poporului romanu, se se formedia o assotiasiune, — ensa Maiestatea Sa C. R. Ap. s'a induratu a ordina, ca la §. 5-lea alu statutelor se se faca dispositiune că la alegerea aceloru membru, carii nu suntu cetatiani austriaci, se se céra si consensulu acestui guvern regescu.

Despre aceasta prenalta si gratiosa resolutiune se incunosciintiada Escellentia Ta in urma gratiosei ordinatiuni reg. din 13. Sept. a. c. Nr. 2868. rellenga retrimiterea testului romanu alu statutelor asternute incóce prin presidiu foste c. r. locotieintie, si indreptatu in intieosulu prenaltei resolutiuni, — cu acelu adaosu, spre aducerea la eunosciinti'a assotiasiunei, ca aceea, credintiosa chiamarei sa'e espusa in §. 2-lea, are a se restringe numai la sfer'a cursului scientificu, si a se retienea dela amestecarea in trebile confessionali si politice, care si altminta suntu eschise prin a 3-a sectiune a statutelor.

Intre altele cu respectu cuviintiosu remanendu Ai Escellentiei Tale deobligati Cserey Farkas m. p. Pop Máté m. p. secretariu.

Din siedint'a guvernului alu Mareliu Principatu alu Ardéului, tienuta in Clusiu in 26. Sept. 1861.

Aceasta inpartasire a guvernului s'a primitu in 25. Sept. despre tienera inauguratei assotiasiunei se va face insciintiare in numerulu urmatoriu alu Telegrafului Romanu.

V. Orientare.

Сівій 27. Септ. Pesti Naplo въ N-рълъ 223. спъне, къ лві Surgöny лі скрі din Biena: „Фоile централістиче діпчевъ а се неодихні пентръ тревіле арделене, кътъ лікъ нв въдѣ по хъртие вікторія, чеа че леа костісіт лоръ тълте певои. Аштептъріе лоръ къ въна сеама се воръ ділпілії въ зілеле ачестеа, ші ді Капчеларіа авліко-трансільванъ аштептъ реєріптьлъ рецескъ din zi ді zi. Сігуръ есте, къ діпъ че Баронъ Kemény саѣ діміонатъ, честівна вілінія саѣ штерсъ дінтръ проносіде рецешті; ліксъ аша се веде, къ діп прівінца сістемеї de алецере німе наѣ фостъ віне інформатъ. Се азде, къ алецеріе нв се воръ фаче пічі діпъ черквръ, пічі авсолют діпъ 30,000. de сіфлете, че фіекаре Комітатъ, філ тікъ, філ мапе, ва алеце doi Депутації, ші пътма ачеле Комітате, але къроръ пътърълъ імппопълії трече песте 60,000. de сіфлете, воръ алеце лікъ кжте вън Депутації діпъ кжте 30,000. de сіфлете. Діп зімта ачестеи тъсърі пътърълъ ротъпілор се ва търі къ 10—15. капете,

ліксъ препондеранда лві нв есте асігратъ прін аста асіпра елементълъ таціаръ. De алъ парте нв есте констататъ пічі ачеа файтъ, какътъ Регалістъ діптрълъ пътъръ асемене din тоате паділе се воръ конкіста ла Dietъ. Фіреште нв стъ певоіа діп ачеа діпрежъвраре, къ Депутації ротъні воръ вені ла Dietъ діптрълъ пътъръ таї търішоръ, че діп ачеа, къ темеівълъ лецітъ саѣ околітъ, ші пътма ачаста, діп нв ші ачел кътъ: a denera падіе сіроре кждува Депутації, аѣ сілітъ пре Баронъ Kemény спре діміонатъ.“

Noi обсервъшъ ла тоате ачестеа 1, къ Газетеле централістиче вінене аѣ о комбінаціе славъ, деакъ кжитъ кжтаре de вікторія, кътъ діп ачеле піцжне Комітате, каре аѣ о діпопълії песте 60000, de сіфлете, прелжпгъ чеі doi Депутації, каре діпъ лецеа ардеалълъ din 1848. се алегъ, се ва таї алеце дікъ ші кжте въ Депутації діпъ фіекаре 30000. de сіфлете. Се веде, къ Газетеле централістиче піцжнъ аѣ діпвъдатъ, деакъ еле кредъ, къ ачастъ тъсъръ поартъ ікоана врвніе вікторії. Din контра поі афіртъшъ, къ о асемене тъсъръ таї шалтъ есте аптъ а діпфьшіша діп зілеле поастре табловълъ чеі веікіл ал есперітърілоръ, діптишітъ къ о ікоантъ палідъ. De ачеа

II. se зіче діп кореспондинга лві Surgöny къ істедіме въпъ: къ алецеріе нв се воръ фаче пічі діпъ черквръ, пічі авсолют діпъ 30000. de сіфлете. Ведеци Газетелоръ централістиче вінене, пе акві парте стъ вікторія! ведеци, че афіртъ Кореспондинге лві Surgöny, къ адекъ діп зімта ачеле тъсъръ, че воі прівіді de о вікторія, пътърълъ ротъпілор се ва търі ла Dietъ къ 10—15. капете, ліксъ препондеранда лві дікъ нв есте асігратъ асіпра Елементълъ таціаръ.

III. Din акві есплесе с'ар пъреа, ка кжтъ Жер-пале централістиче вінене арѣ траце жарвлъ ла бола ротъпілії, ліксъ din акві есплесе лътвірітъ се веде ші ачееа, къ прелжпгъ ачел жаръ нв ва фіерве бла ротъпілії, кътъ totъ жарвлъ чеі въпъ ротъпілоръ бла Кореспонденциа лві Surgöny, каре діпші вате жокъ de Вікторія Газетелоръ централістиче вінене, каре къ таре сете аштентай тъсъръ съсатісъ пентръ требіле арделене.

IV. Газетеле вінене нв къпоскъ дінтръде поастре, деакъ пресвітълъ деспре поі пезвіала кътъ врое препондеранъ. Ноi ротъні нв времѣ пічі о препондеранъ, че зічетъ, къ нв вомѣ сіфлете пічі о препондеранъ, саѣ сіпрематіе din партеа падінелоръ конглікітіаре, че претіндемъ о коордінаціе егаль, вазатъ діп леци, ші асігратъ прін Леци пентръ тоате паділе арделене, ші пентръ тоате Релі-діе крештіне.

Ші ка ачаста съ се фактъ къ въпъ темеі, аштептъшъ, ка Бървадії падінелоръ чеірълъ пътъ акві діпфрентъдітіе съ петезеаскъ, ші съ прегътваскъ кама чеа тъптилтоаре пентръ тоате паділе ші конфесіе крештіне din Царь прін ачеа, ка съ рекъпоскъ деміндара чеа цівстъ а тімпілоръ постриї, къ адекъ Леци компілате ші апроверате нв таї потъ ста, кътъ патъра лоръ есте астфелі, дікътъ

пътълъ атвічі нв се поате кореспанде дінтрелор до-рінде патріотіче але падіе ротъні, пътълъ вна din-tre ачеле Леци компілате ва ръжніе діп валоре.

Діп сіжршітъ поі крдемъ таре, къ Бървадії de Статъ въгірі, съкві ші самі воръ пъктъті асіпра Патріе ші а пътчі еї, деакъ воръ щештершіті преа тълтъ, ші деакъ воръ вреа съ дісашеаскъ Леци-лоръ компілате врое таре Сінцепіе, саѣ noli me-tangere, къчі атвічі воръ доведи, къ смітъ даш-тапії Прінчіпілъ Егаль діндрентъдіті ші къ се дікілъ ші астьзі Абсолютістълъ, къчі нв есте дес-твілъ а пътта пътіе пе възе Лівертатеа, че се чере а о аръта діп фанта реале! La astfel de ма-піфестаціе смітътъ поі ротъні діндрентъдіті дінъ дінтрълъ, че ні'л d' Патріа поастръ, ші каре нв нв се поате denera, къчі апвлъ 1537. че пілін ді пъката пентръ челе треї падії прівілещіе дебе съ се ръжніе діннатіе апвлъ 1861.

Сівій 23. Септ. Ері се челевър зіоа опо-містікъ а Маіестатеї Сале діпвъдатълъ ші рецелі постръ къ кжвіліа солемпнітате діп тоате вісерічілі. Діп Бісеріка католікъ се зінъ тіса тілітаръ ла 9 оре de фелдсіперіоръл, ла каре а лват парте діпальта цепералітате ші тоате врапшеле тілітаре ші чівіле. Сондай аѣ стат діп пърадъ діп піаціл шаре, фъръ а да салве. Tot ne тімпіл ачела а дінэт ші Ексе-лєнціа Са Прінцеле Епіскопъ Andrei Bar. de Шагъл и С. Літвріе къ таї твілі P. P. Протопопъ ші Преоді ші аѣ Фъкітъ рягъчілъ din діпнікі пентръ съпътатеа ші дінделінгата віацъ а Маіестатеї Сале. Апої Коръл аѣ дітонат імплъ попълар. La З оре діпъ амеазі а фостъ прълз таре діпломатікъ ла Екслєнціа Са P. Епіскопъ, ла каре Екслєнціа Са а ръдикат ші въ тоастъ таре потрівітъ діптръ съпъ-татеа Маіестатії Сале. Масіка тілітаръ есекътъ діп кртеа решедінгі таїлте піссе але, діптръ каре Форъ ші треї ротъпішті.

Сівій 25. Септ. Dінтр'о кжвілтаре а прі-мателі Бъгіріе, діпвътъ діп конгрегаціяе Комі-татеї астрігопълі възгарътъ кътъ пондеросітате піпъ Шрессінціа са пе проектъ фъкіт de комітетълъ че-лоръ 27 діп прівінда Националітъціор ші а літвелор-нємациаре, пе каре діп діпвътъшірътъ ші поі діп пътірі 34. ші 35. аї жер-пале въпъ постръ, зікъндъ діптръ алтеле аша: токма аша са лватъ прін пъ-влікаре проектълъ Комісіїніе націонале ваза орі къреі руїцъ, каре поате авеа съ контаре въна діп-делеце крештіне діптръ семінідіе сороре. Националітъціор ші шіа ресерват алта пророгатівъ діпнітіа че-лоралалте сорорі падівні, дікътъ, ка ea съ ктезъ а се лвта діп шірълъ din тълъ ла апъраре демні-тъцій рецешті асекърате прін короана C. Стефанъ ші а лівертъцій четъцене. Чіне а четіт ачел проектъ нв аре ліксъ de комітетаріе ла кжвілтаре D. Прі-мате, еле дінѣ de категорія ачелора, діп каре та-ціарії афіртъ къ перікалѣ de а ватжокорії адвіръл, къ еї воіескъ съ тръяскъ къ падівніе сороре діп драгосте фръцаскъ ші діп чеа шаї въпъ хартонъ, пътма ачесте съ се лесе de літвіа лоръ діп тоате а-

фачеріле пъвліче ші съ ворвеаскъ тағиереште, съ се лесе de националітатеа лор, de фрептвріле лор национале ші съ се ліпесакъ de съверана націоне тағиаръ, каре сінгвръ дәче ла тълтвіре. Проектыл ачела de леде, de сар фі ліатѣ ла десватере, нъ пътai къ нъ ар фі потят джипъка націоне пемағиаре, чи din контра, деакъ ар фі ръмас аша прекът нъ не маі дундоимъ din челе ильпъ акъта черкате, къ тълт маі таре ле ар фі дунвершшпат, къчі плапъл чел ас-къпс ші тългліторій ал тағиарілор се деде пріп ел къ тотъл не фадъ. — Фретос ворвеште дн прівінда ачеста Dr. P. дн „Ost. West“. N. 165 din пъктъ de ведере сербеск дн тръп'я арт. інтітут „Int-ідівне тағиареаскъ а дунтревъріл националітъділор“ каре пої тътвіндъ челе че сълтъ de тътатъ, дн съв-скріемъ ші din пъктъ de ведере националъ рошъпъ, фіндъ de чеа маі таре конвінцере, къ пътai аша прекътъ не аратъ ачел арт. се вор пътета дунтвчай националітъділ дунтре cine. —

Менџіонатъ Domп zіче, къ de ші дні е таре къ греј а адъче чева дн контра дитеї ынглірешті дн моментъ, кънд ачеста пентръ персеверанда еі дн апърареа фрептврілор ынгаріе, че не сълтъ ші пош-тврор скътпе, дн контра абсолютстві маі не деспърдіт de централісаціоне, се десфіпъ, тотъши ел веде o datopie a ворві дн контра ачелъ проекътъ, пентръ къ пої пемағиарій формъмъ doe треімъ din поплаціоне ынгаріе фъръ ка тағиарі съ не ваде дн сеамъ дунпайтеа Европе, кънд Deak ші Етвонъ ворвеск de ынгаріа, ка ші de o „Мағіаріе.“ Нъ е къ пътінъ, ка съ нъ не апъче ыпъ сімъ de дурре ла четіреа проекътъ de леде деспре ресолвіреа дун-тревъріл националітъділор. Са ворвітъ de атътета орі, къ чеа маі таре грешаль а тағиарілор есте a ідентіфіка националітатеа лор щепетікъ къ национа-літатеа політікъ а ынгаріе, ші астфелів а пъне ын-гаріа къ стателе еі не асеменеа фрептъ, ыnde щепетікъ националітате а ыпъ хотържт иопор се конто-пеште къ політика националітате а ыері, ші ачеста грешаль се поате днтр'о парте деслві din ачеза, къ дн літва тағиареаскъ ынгаріа днсемпэзъ Magyar ország. — Къ ачеста дн легътвръ ші дн есектаре консечінъ стъ a doilea грешаль: къ Мағіарій къ-деть а фі деторіл националітъділ пемағиарілор дн релационе de статъ пътai атътa консідерационе, днкът статъл песте tot есте облігатъ а консідер-персоацеле іврітіче. ын астфелів de кончентъ ал националітъділ поате днсь авеа дунделесъ пътai дн ачеле статърі, ыnde o националітате, п. е. дн Фран-діа есте атътde препондерантъ, днкът челелалте діспаръ. Аічea поате статъл фі фрептъ челоралал-те националітъділ пътai ка персонелор іврітіче, пъс-тръпділе автономія бісерічей, а скоале ші а комъ-ні; дн статърі днсь, ыnde маі тълт националітъділ щепетіч прекът d. e. Франдозій, Церманій ші Итальній дн Елвейдія Formézъ ла олалтъ националітате політікъ а ыері, аколо не грешіт, къ фіе каре щепетікъ националітате требвє съ афле еспресіоне са дн віада de статъ, ші дн астфелів de статърі требвє съ се тағиестеze националітате дн o администра-ціоне националъ не вп теренъ хотържт. Де ачеса дн Елвейдія се деосевескъ есактъ кантонае фран-чесе, ыртманъ ші итальній. Ші прекът Франдозій, Церманій ші Итальній нъ сълтъ персоане іврітіче дн Елвейдія, песте каре аре статъл пътai ыпъ su-premae iuspectionis, ка ші кам асвіра үні копъне реліcioасъ, чи еі сълтъ форштвоареле елеменсе але статъл Елвейдіан; аша піч националітъділ пемағиаре дн ынгаріа, Бънат ші Трансільвания нъ пот фі прівіте ші трактате ка персоане іврітіче, чи ка националітъділ щепетіч констітюторе de ачесте ырі.

Ачесте ле адъсерътъ дунпайте, ка съ днсем-

път пъктъл de Стадіоне, пе каре саі постат тем-брі тағеарі аі Комітетъл съвт Етвеш пентръ дес-легареа дунтревъріл националітъділор. Ноі ведемъ дн фантъ къ Етвеш къ конкордії съ, дн релационе а че а фъкто дн прівінда ачеста, прівеште наци-оналітъділ пемағиаре дн аdevъръ ка персоане іврі-тіче; къчі зіче априатъ: „Toate popoarъle вең-тиаре дн Царь (Ынгаріа) потъ adвче лівер ла вали-вілтате специалеле претенсіоне национале але лоръ те база лівертъдіl іnvidзale ші de асоціаціоне“ — днкъ ші таі маі тълт лячеще ачеста кончентъ din сін-гларітъділ ачелей релационе, ыnde се зіче, „къ фіе каре националітате поате adminістра лівер тревіле сале бісерічешті ші сколаре ші чере dela статъ ші ажъторій матеріалъ“ Маі департе „къ тоатъ пер-соана торалъ ші орі че националітате поате дн фіндида скоала пошъ ші хотърж днсаші літва інстрокціоне.“ Е грэд de a пъдыші ржасъ, къчі нъ требвє съ фіе о-тъл прівісатъ дн френтъл de stat modepnъ, ка съ штіе, къ тоате че се зік ачі, дунтв'я статъ аdevъ-рат констітюционал се дунделегъ de cine.

Съ ведем днсь как се консідеръ националітъ-діл пемағиаре дн adminістраціоне статъл, каре паймаі сінгвръ поате da віацъ националъ. Маі пайтіе de тоате се зіче літва офічіоасъ дн тоате афаче-ріле статъл ші літва пертрактърілор дн дістъ есте чеа Мағіаръ.“ Съ ведем ші devicіоне пентръ тағінічіпалітъді. Аіч се зіче: Менічіпіеле кореспандъ къ дикастеріеле маі дунпалте дн літва тағиаръ; тоате ақласеле требвє съ фіе дн літва тағиаръ, тағінічіпіеле кореспандъ дунтре cine ынглірешті, афаръ deakъ doe тағініпіе аръ фі дунтроджъ асемеа літвъ de літвъ офічіоасъ. Каре літвъ съ фіе літва офі-чіоасъ а тағініпілві ші дн каре літвъ съ се поарте протоколъ, devide конгрегаціоне цепераль, днсь поате орі каре националітате, de сар афла ші дн та-порітате, претінде, ка протокоалеле съ се поарте ші дн літва са“ дн fine се зіче: „Дн касъл, кънд ыпъ тағініпілві ар дунтроджъ алта літвъ de офічіоасъ de кът чеа тағиаръ, атъпчі требвє съ се поарте про-токолъ ші дн літва тағиаръ, ка пътереа статъл съ поатъ пърта о контролъ маі үшоаръ.“ Оаре нъ есте ачеста о сатіръ, о атаръ дуншельчіпіе пентръ пої пемағиарі? Аша даръ ші пътереа статъл съ поарте съ фіе пътai тағиаръ! Оаре чіпъ ар фі дн стәре а не фаче съ пріченет, кътъ пої пемағиарії пътем афла не лінгъ астфелів de devicіоне вроэ га-рондъл пентръ националітате поастръ.

Deakъ тоате апекселе ші протокоалеле требвє съ фіе ынглірешті, атъпчі devicіоне, къ сле потъ фі ші дн алта літвъ, се фаче къ тотъл ілсоріе, къчі зіпъ піріні потарі de комітатъ се ворві афла, карі din сінгврълві этор кътъ о националітате, съ аль-тэре не лінгъ протоколъ тағиаръ ші алтвъ дн алта літвъ. Ші апоі нъ се зъреште ачі сатір чеа маі таре къндъ Франдіи тағиарі зікъ: Ноі въ лъ-съмъ въкіріа а скріе ші рошъпеште, днсь пентръ пої тағиарі есте ачеста de прікосъ, къндъ пої, тоате ле авешъ дн літва поастръ? оаре нъ сеамъпъ а батжокъръ националъ, къндъ Прімателе зіче: къ прип ачест проекът са ліат база, кареа поате къ авеа съ контървіе үні дунделедере дунтре семінціел съроръ?

Оаре пътбаі рошъпії съвскріе тп астфелів de проекът дунтрапъ статъ ка ынгаріа, ыnde националітъділ Formézъ елементелей статъл днсемпэшъ? пътбаі рошъпії дунтінде тъна а фаче националітъділ пемағиаре персоане іврітіче, кърора се поате кон-чеде пътai Автономія дн бісерікъ ші скоалъ? Оаре нъ се веде din проекътъ ачеста априат, кът тағиаръ ші дн моментъл десфіпълрій дитеї дунвръ стръпсъ de рътъчіта інтівіоне а літвъ Deak, къ еі фадъ къ челелалте националітъділ дн ынгаріа сълтъ съверані? Оаре поате фі вроэ дунделечере сінчерь дунтре тағиаръ ші алте националітъділ пъпъ атъпчі,

пъпъ кънд ачеста ideadіfікъ ынгаріа къ „Мағіаріа“ ші пъне ынгаріа пе асеменеа трéпть къ ачеле ста-тврі, ыnde националітате щепетікъ e identіkъ къ чеа політікъ. Оаре пе е лікръл чел таі фірек, ка тоате националітъділ съ се скоале ка үні асвіра ачесте акціоне ші се фактъ ші певрънд о реакціоне асвіра тағиарілор, кънд въд, къ че ай de a ащента dela еі дн прівінда фрептврілор лор челор таі неконте-ставіл ачесте?

Noі din партене требвє съ ръспікътъ къ тоатъ търіа, къ тағиарії пе стаб дн релационе ка ші Фран-дозій фадъ къ челелалте националітъді, чи къ еі ай съші ja есемпль dela Елвейдія, деакъ вреэ фрептъ ші сінчерь a declera дунравер дунтреваре националітъ-ділор. Nicі о літвъ пе поате фі предомпнітоаре.— Дн Комітателе рошъпіе, саі къ маіорітате рошъпіе требвє съ фіе adminістраціоне националъ рошъпіе, къ літва рошъпіе. Дн челе сървешті сървъ, дн челе словъчешті словъческъ ш. а. къчі пої пе съп-тимъ indibede спорадиче, чи пътерътъ тіліоане. —

Dékъ пе ар спіне ынгарій къ пе съплем компакті, а-тъпчі ле ръспіндем, къ пічі сасі дн фіндъл рецеск пай формат о контінгітате de теренъ, пічі пай фост компакті ші тотъші дунтрапъ пътеръ дунеа de вроэ 196 ші ай пъстратъ Автономія националъ ші саі ад-міністратъ дунпъ тіпъл лор националъ, ші къ наци-оналітъділ сар пътета вишорві консоліда, деакъ Комі-тателе саръ арона дунпъ националітъді. Фъръ де ачеста аронаде се паре къ пептінду деслегареа дунтревърій националітъділор дн ынгаріа ші Тран-сільванія. Deakъ даръ Націоналітъділ челе лалте пемағиаре пе саі прі edifiкатъ din четіреа проек-тъл de леде а літвъ Етвеш пентръ дунтвъкареа На-ционалітъділор, апої пої рошъпії аветъ tot фрептъ къ атъта маі таре а протеста дн контра літвъ, къ кът формът о імпоплаціоне de треі Milioane, ші пріп-връпъ, къ дн прівінда ачеста съплем пътai де тағиарі дунтреварі. —

Noі атъ фі аштептатъ, къ дунпъ че бърдаді постріл ла dieta ынгаріе со ліптаръ пентръ фрептвріле националъ, къ о ліпть, а къреі търіе пе кре-дем, къ о вор ігпора пічі таі рәпініді тағиарі, ші Maiestatea Ca Ределе пріп реєрінтул din 21 Іллій провокъ серіос dieta, ка съ фактъ проекте de леде пентръ гарантареа фрептврілор челоралалте националітъді, лініи вор вені дн орі тағиарі ші жъ-декънд къ съплем рече сітвационе, дн каре пе adс ачеста чеरвікосітате а лоръ, ворві тағлұттіи наци-оналітъділ пемағиаре дунтрапъ mod8 квінчіосъ ші фрепт. Dap еі реєрінсеръ, къ нъ потъ фаче літвъ, пъпъ пе ва фі dieta комплетъ, адекъ пъпъ пе вор фі еі тарі ші тарі, ка съ пе жоаче, кът вор вреа Фраса літвъ Deak din Adresъ, къ фрептвріле националітъділор афль дн ынгаріа маі таре апредзіре, ка дн алте стате, а реєрат дн аръ пе лінгъ про-екти de леде пентръ дунтвъкареа националітъділор ші а ретас о ілсіпіе, ка тълт алтеле demine de a пе віппеа de гріжъ ші а пе фаче съ пе ферім de къптеңл сірепъ ал лібералілор тағиарі. —

Deakъ Deak се апъръ къ штіестръл съв kondei атът de патріотік асвіра централісаціоне ыртмане, атъпчі ар требві съ къдете, къ че централісаціоне пентръ ынгаріа есте токтai аша de реєрінаверъ, ка ші пентръ чесалалтъ Австріе ші къ пентръ пої рошъпії ші алте националітъділ пемағиаре „Magiar nemzet“ ка o decemпаре пентръ ынгаріа есте токтai аша de вътъпътоаре, кътъ ле есте тағиарілор, пътре „Naціоне Австріакъ.“ Noі рошъпії атърътъ ток-тai къ ачеста пістате de патріа поастръ, ка каре ын-гарій вреэ съ атъпческъ літвъ ші требві съ ле спа-нем верде, ка ынгаріа пе поате фі, пе кътезъ а фі Франдозій, чи требві съ фіе Елвейдій, адекъ къ алте къпінте, ынгаріа пе поате фі Mariарій чи требві съ рошъпій ынгарій.

Таре не плаче, че атът de Fratmoscă a zică впълн „Concordiei An Nr. ei 13“ „Pipaiti fratoru magiari bine si veti astă, ca оре a noastră e vin'a daca romanulu va fi silitu a despretini libertatea, ce o dată cu mană avare si asi cauta mentuirea intraltru locu. Rele institutiuni trebuie se fia in cas'a aceea, a careia fii suntu siliti a fugi de panca cea alba din cas'a loru si a se bagă slugi la vecinulu pe malaiu!“ —

Мънтъреа тутъроръ непоарълоръ de съвет корона С. Стефан о ведъ попоаръле петициаре йп федераціяна іаръ нъ йп чентралісаціяне лоръ, ші де ачееа йпкоеетъ къ пасацеле din адресъ: Астъзі симъ националъдile, симъ фіекаре сингратацъ класъ de попоръ адвокатъл пред ал лівертъцій політичесі ші ал indenendinçii ленівіте, ші атъръ къ пітате de еле, a стръформа націоні ші цері къ дельтърареа сінгрілоръ ачестеї indenendinçie дъпъ теоріи політичесі престе воіа лоръ, сакчеде рап; ба de талте орі се фак астфелій de йпчаркърі перікалоасе, къчі лівертатеа воіицій есте indibidelоръ ші Naціонелоръ впътесауру атът de скъмпъ, йпкът еле къ сакріфікареа лоръ пічі ачееа нъ прітеск въкрос, че ла о алецере ліверъ аръ фі фостъ прічюсі інтереселоръ лоръ.“ — Deакъ аша Fratmosc ажі штітътъ францілоръ маціарі! a апліка ачестеї къвінте йп адресъ, de че нъ лъсаді съ не йппъртъшіт тоці din еле, къчі не съйт ші нъвъ токтай аша de скъмпе ка мі вогъ.

Кължій 25. Сент. Ачі се съпъ, къ Гъвернел Църї ар фі репонстратъ асвира юнере Dietei, ші къ Епіскопълъ Xainaldъ йпкъ аръ фі йпконтра Dietei, къчі веде прін ачееа о ілегалітате, ші вътъмаре а Леділоръ, Фіреште, челоръ аптімардіале, ші челоръ din a. 1848. Се съпъ йпкъ, къ Епіскопълъ Xainaldъ сар фі енвіціатъ къ впът прілежъ, къ елъ се ласъ de dirnitatea ыпі Консіліарій Гъверніалъ, къчі Status et Ordines ажі протестатъ tot-deaўпъ ла Dietele Църеи йп контра Епіскопълъ католікъ възждандълъ йптре чеіаладі Консіліарій de Гъвернъ, пептъръ ачеста пічі фостъ дъпъ леце, чи пітмаі дъпъ воіа сај воітічія Съппріеі тай йпнапте. Дечі ка Dr. Епіскопъ съ арете консеквінцъ йп възвіала са пептъръ съсцинереа йп валоре а Леділоръ de mainainte, есте хотържътъ а еші din Гремілъ Гъвернълъ Църї, ка спре віторій прін Консіліаріатълъ лбі съ нъ се штірвеаскъ Ледеа, ші Status, et Ordines, съ нъ тай айвъ прілежъ а опънна Консіліаріатълъ Епіскопълъ Католікъ.

Статътълъ Съсескъ.

Съвърка „Odinioară ші актма“ адъче H. Z. асвіра Улівертъцій съсескъ брътътоареа дескіре. „Лнанітеа поастър заче о хъртіе, каре йпчепе къ къвінте Nр. вп. 324/1861 „Пъвлікаре“ ші есте провъзвѣтъ къ съвскіреа: „Дела Улівертатеа Naціональ съсескъ.“

La йпчептъл ей се йппъртъшескъ врътътоаре: „Улівертатеа Naціональ съсескъ афлатъ къ кале пептъръ къпрісъл Саксенландълъ а словозі брътътоіл статът ал Улівертатеі пептъръ прочедъра de процес чівіль din 3 Mai 1852 ші a opdina, ка ел съ йптре йп активітате dela 1-o Noemb a. к.“

Дъпъ арт. Dietalъ алъ 7-a din апвъл 1791 аре пътере a da леци, але десфінда ші але інтерпрета атентіче, йп Трансілвія пітмаі Прічіпеле Църї йп компітате къ лецитъ адънателе статърі. Арт. Novelar 9 din апвъл 1744 прескіре: Конкліселе статърілоръ кончепте йп форма de артіклі тай пінте de че се вор йптрі de Maiestatea Ca, съ пінте ажунде пічі да пътере de леци, пічі съ нъ се дее афаръ, чи съ се пъстрезе пітмаі йп архівъ ші протоколъ, ші пітмаі атъпчі съ се пънъ йп архіва

хотържътъ пептъръ ачесте, deакъ еле дъпъ йптріреа Прічіпелъ вор фі провъзвѣтъ къ сіцілъ ші съвскіреа прічіпелъ. — Totъ аша есте ші къ йпдрептъцітеле леніслаторіе конкліссе але Улівертъцій съсескъ национале. — Fiindъ къ статътълъ Улівертъцій ка прочедъръ de процес чівіль ліпсеште йптріреа Прічіпелъ Църї, ашадаръ нъ се поате пріві ка овлігътотіш de дрептъ, ші пічі de впъ жъде adъче ла аплікаре.

Ачеста поате фі къ атъта тай підінъ, къ кът Улівертъцітата националь йп §. 1. ал opdinei de афачеріле сале a рекъпоскътъ йп активітате стътътъреа провісіоре прочедъръ de процес чівіль варем de окамдатъ ка леце, ші сај рецінгт пітмаі атъта a фаче пропосії пептъръ скімбарса ей.

Ресерва adânsъ тай департе йп §. 1. ал opdinei афачерілоръ къ Улівертъцітата националь вреа съ adânsъ пептъръ cine йпсвішті йп конспланцъ opdintъціоніе йптрътъшіті ші Emiselle рецітвілъ, emanante йп тімпълъ системе рецітвілъ de тай пінте, нъ поате da Улівертъцітата национале дрептълъ a скімба пептъръ cine сингръ констътътоареа прочедъръ de процес чівіль.

Ледеа капътъ пътереа ші domnia са асвіра персоанелоръ ші лвкбрілоръ пітмаі прін конлікрапреа факторілоръ, de каре аре ліпсь дъпъ констітъціоне ла паштереа ей. Волнічештіле ресервре, прін каре се decipreцівеште дрептълъ констітъціоналъ алъ короане, нъ пот йптр'о Monaxія a продъче ресълатате ленівіте.

Реала Monархія, zіче лібералъ Thiers йп Исторія са decipre Революція Французаскъ, аша пректъ есте ea ші йп стателе лівере, есте totъші пітмаі Domnіrea ыпізіа, каре се дермріште прін конлікрапреа националь. Din клініта кънд Naціонеа opdinézъ йп cine че ea вреа, фъръ de a фі йп старе прічіпеле съ ce опъпъ, c'est alors la republique avec un seul consul au lieu de plusieurs. On est republicain sans le egoïe. — (Ачеста е апої републіка къ впъ ыпікъ консулъ йп лок de тай талці. Съптомъ републікані фъръ de a o kpede.)

Дрептъл посітів ал статърілоръ ші ал непоарълор се паште ші се десволтъ, пректълъ йпвъца Савіні, Пвхта, Іхерінг ші алці талці adжпчі ші темеінічі къчетътърі пе теренъл Ієрік пріденціе, пітмаі din треі тай йпнапте фъптьні de дрептъ: din datinъ, din леце ші din скіпцъ.

Статътълъ Улівертъцій нъ a кърсъ пічі din o фъптьні de ачесте. Ел аре пітмаі претенсіоне впін леци скрісе. Ел нъ се прівеште de niminea, пічі йпсвішті de акторій лбі ка дрептъ йндатінат.

Ка вп дрептъ de леніслациіоне йпкъ нъ поате авеа валидітате, пептъръ къ нъ аре пептъръ cine че маі есепдіаль речерінцъ a впін леци, йптръреа прічіпелъ Църї.

Къ атъта тай підінъ поате авеа валидітате ка дрептъ скіентіфік, къчі скіпцъ нъ е м і т е ші нъ opdinézъ, пректълъ съ йпчаркъ а фаче Улівертъцітата националь, ea нъ претінде пептъръ cine пічі o акторітате, ea пе конвінціе din temeіrі інтерніе прін пътереа консечіндеі. Къмъкъ статътълъ йші ва фаче кале спре чівіла прочедъръ de процес прін ажторітатеа са інтрісекъ, нъ пътешъ kpede, йпсвішті компітаторій лбі се вор скії a kpede ачеста.

Статътълъ нъ ізвораште пічі dіnt'ro фъптьні a дрептълъ посітів, чи се поате пріві йп форма са de актма пітмаі de вп опъ ал інвендіоне пріватіве a впор деятітілі аі Улівертъцій националь, карій аж фостъ кіемаді de репрезентанції Naціонеа съсескъ, ліпсь нъ менідž.

Nічі о датъ, пъпъ къндъ дреазъ конфліксълъ националь съсескъ, нъ аж йпдепенцітъ деятітілі пічі de департе, пректълъ са фъкът ест тімпъ, a інтрі-

пінде вп паш, че пъ ла інтріпінс пічі конферінда іздекскіріаль din Пешта.

De ші дрептълъ статътар нъ a йптродес dela an. 1583 пічі вп дрептъ поі, чи аж авт de скопъ есепдіальменте, a скімба пескірсъл de талт йп всі афлатъл дрепт de datinъ йптр'о леце скрісъ; de ші ачеста скріс дрепт de datinъ прін ачеса, къ аж пропончіятъ йп тімпълъ съл конспінда de дрептъ, a требкіт пеесарменте съ ажунгъ ла domnie песте еі, totъші върбації Sami Хает, Dietrix, Фроніс, Бок, Бадакер ші Xann aж пъштъ ла Краковіа йпнітіа тропълъ прічіпелъ лоръ, Стефанъ Баторі рягъндісе вміліт: съ се мілостівіаскъ прічіпеле, a кончеде дрептърілоръ ші datinілор лор пътреа впін леци скріс, ші съ ле йптръреаскъ ші конфірмъ къ депліпътатае пътереі сале реценшті.

Аша аж лвкратъ пърінгі пайнте de тай талтъ съті de anі. Йпн дінтріе неподіл лор іші алта кале. Kodъл тімпічіпал din апвъл 1583 a пътат пътереа дріадіоніе de съті de anі йп cine. Чіне поате кончеде ачеста йпсвіштіе продвітелоръ деятацілоръ Улівертъцій, карій аж прідес статътъл пептър чівіла прочедъръ de процесъ ші ла йпблікатъ de леце фъръ йптръреа Прічіпелъ Църї? „Пъпъ ачі H. Z.

Deакъ вп жърпал, каре e din тълпъ пъпъ йп крештетъ съсескъ ші апъръ інтереселе съсескъ din ръспітері, прін вртаре e чел тай компетент аші da жъдеката са асвіра впін леци пътствіе йп Instanția чеа тай йпнапъ съсескъ, се пропончіятъ атът de непаворітірі асвіра статътъл съсескъ, към съавт пої рошъпій din Fondъл реескъ йпкредере йптръніл, ші към съ не йпкредем възъл постръ впор органе стрыіне, каре фак астфелій de леце, че прекъм зіче H. Z. нъ се прівеште de niminea ка дрептъ йпdatinat, ші нъ a ешіт пічі dіntrъn izvor al ачелоръ факторі, карій сълтъ de ліпсь дъпъ констітъціоне ла паштереа впін леци; впор органе, каре нъ аж фостъ пічі компетенте пічі йпдрептъцітіе a скімба констътътоареа чівіла прочедъръ de процесъ, ші каре йп тоате афачеріле сале стаі къ cine йпсвішті йпконтрарідіоніе. Апої деакъ ачест статът се карактерісіесь de H. Z. къ лімсінділ йптръреа прічіпелъ, нъ се поате пріві ка овлігътотіш de дрепт ші пічі апліка de врезн жъде, атъпчі videant consules etc.

P. Pol Pest'a 1-o Septembire 1861.
Proiectula de lege alu minoritatatei
din comisiunea

27 membri, asia numita natiunala delegata de diet'a Ungariei, propusa prin deputatii romani: Sigismundu Popoviciu si Aloisiu Vladu.

I. In caus'a natiunalitatei peste totu.
(Urmare din Nr. 27.)

§. 28. La universitatea din Pest'a se se insintiaza pentru fisece care natiune o catedra de limb'a si literatur'a natiunala, care regula se apleaca si la scoalele inferioare si superioare a-le statului in diversele tienuturi a-le tieriei, inse aci numai cu privinta, la natiunalitatele cari locuescu acolo in numeru mai insemnatu.

§. 29. Toate determinatiunile si ordinatunile, fie acele basate pe ori si ce dispusetiuni, cari aru opri si ingreuna liber'a importare a productelor literarie (carti, scieri periodice, gazete etc.) ce esu ori unde in tieri straine in limb'a uneia sau alteia natiuni, suntu prin aceasta sterse, asecurandu-se in privint'a aceasta fisece carei natiunii deplina egalitate de dreptu, si de regulaminte.

§. 30. Nici o natiune nu se poate impiedeca intru insintiaea Insotirilor de cetire, casinc, sotieati si reunioni de limb'a, literatura, musica si cantare, precum si a ori ce institutiuni si fundatiuni, ce au de scopu desvoltarea, cultivarea si latirea lim-

Липнітвль ч. р. министерів де ръзвоїв аѣ хо-
ржт пріп рескріптъ din 10 Септемвре а. к. десн.
13. Н-рълъ 3598 ка, дѣпъ че аѣ врататъ пріп пъв-
лікъчівне кетаре кътръ тої липрепрінзторії ка съ
трішцъ пропіптері спре черкжда асігрізаре де а
адна впеле соірі de mondare, архітъре ші аш-
терпітврі де патъ лип старе гътітъ; акші а пре-
гъті ші асігрізаре человалте матерій ші соірі
тревзічівасе, каре се ворѣ аръта къ ліпесекъ лип
Комісіїле de mondare пентръ липръкъмітія ші
ліпартареа Мілії пе апъл 1862.

Респектіва пъвлікаре се ва липшіра лип тоать
естіндереа са лип квірівль Севіанъ ешіндъ лип
27. Септемврі 2-о ші 7-е Октябрь а. к., ші сеа
трімісъ ші магістрателоръ din Сівішъ, Клужъ, Бра-
шовъ, Сігішоара, Сас шевешъ, Медіашъ, Орштіе,
Белградъ, Бістріца ші Марыш-Вашархеівъ, къ ачеа
ръгаре, ка ачестеа се амінтее атжтъ пріп продъкъ-
торі ачелоръ соірі de матеріале кжтъ ші пріп
респектівсле асоціації, корпорації ші цехврі спре
ачеасть пъвлікъчівне, кареа ла презіселе Магістрате
се поате лва ші лип прівіре.

Команда җенераль се афъл оказіонать а лип-
дрента ыпіверсалъ атєдізнеа ла ачесасть трътаре de
асігрізаре, ші ла респектіва пъвлікъчівне.

Дела ч. р. Командъ җенераль de дарь.

Спре асіграре ліпсей черіцелоръ липтаж-
плінде ла комісіїле de mondare пе апъл 1862,
аѣ опдинатъ ч. р. министерів де ръзвоїв ка рескріптъ
din 23. Септемврі а. к. десн. 31. Нрълъ 3793, ка
съ се адне липшірі (офферт) сіллате.

Каре обіекте ші събтъ че кондішні аѣ съ віпъ
ачестеа лип трътаре, ачестеа съ вор indepeta маї de
апроапе пріп Пъвлікъчівне ешіть лип фоаіа вестіто-
рівль Сівіанъ пентръ липцелечере din . . . . .

Афаръ de ачаста, с'аї трімісъ ачесасть пъвлі-
кацівне ші магістрателоръ din Сівішъ, Брашовъ, Клужъ,
Марыш-Вашархеівъ, апої офіциолателоръ коміта-
тене але Альеї de съсъ ші de жосъ, а Тэрдеї ші
а дистріктълъ Фъгъръшанъ, маї липколо Офіциола-
телоръ съвіваше din Кохалтъ, Міеркюреа, ші din
Одорхеівъ съкъескъ къ ачеса черере, ка ачестеа,
съ амінтеаскъ ла ачесасть Пъвлікъчівне атжтъ пріп
продъкъторі чеї маї реңтіміді de ачеле матерії, со-
ірі саѣ артікълъ, кжтъ ші пріп респектівсле асоціа-
ції ші цехврі; ші кареа се поате лва лип веде-
ла пъмтеле офіцій політіче.

Ашиадаръ рефлектанії пентръ ачелеа, съ бин-
воіаскъ а се липформа маї de апроапе саѣ din пъв-
лікъчівне ешіть лип вестіторівль Сівіанъ, саѣ din
челе тріміс ла презіселе офіцій політіче, саѣ маї
преврътъ дела комісіїне монтъраръ, юnde de ал-
тінтрелеа сжтъ Контрактеле спечіале прівітоаре ла
калітатеа кондішнелоръ пентръ пріміре апої мо-
делеле de пробъ сіллате, прегътіе спре прівіреа
ліпшіторілоръ. —

Сівішъ лип 1-а Октябрь 1861.

Пентръ стадія de липшіторі ла Шкоала по-
піларъ греко-орієнталъ, din Шімопъ, ка каре естѣ
ліпшіспатъ впѣ Саларі de 140 ф. в. а. ші de фі-
кареле школарів кжтъ 40. кр. в. а. ce deckide Кон-
кірс пжпъ ла 10-леа Октябрь а. к.

Доріторіи de а окіпа ачесасть Стадіе, аѣ съші
ашеарпъ петіціїлі сале квіїпчос липстрівате, пжпъ
ла терпівлъ префіптъ, ла Съскріслъ

Зерпешті лип 20-леа Септемврі 1861.

Іоанн Медіанъ

Протопоп.

bei, literaturei si artisticei natiunale, асемене ници
intru culegerea midiloacelor trebuintioase spre aceste
scopuri.

§. 31. Liber'a intrebuintiare a coloriloru si por-
tului nationalu in comitate si in dieta, se garantesce
fara de a permite din aceast'a vre-o mai departe es-
plicare ori consecintia.

§. 32. Toate legile de pana aci, cari stau in
contradicere cu legea presenta, se dechiara de sterse
si respective de modificate.

§. 33. Legea aceast'a e lege cardinala si fun-
damentală.

§. 34. Legea aceasta nu poate prejudefca nici
supu unu pretestu intregitatei patriei.

§. 35. Ministeriulu este insarcinatu a esecutá
numai de catu aceasta lege.

II. In caus'a ierarchie i romane ortodoc-
se resaritene (g. n. u.).

§. 1. Se pronuncia despartirea deplina a roman-
nilor de religiunea ortodoasa resariteana de catra
serbi in privint'a ierarchiei, si restaurarea ierar-
chiei romane nedependinte, subt unu mitropolitu se-
paratu, conformu canoanelor besericesci. Spre e-
secutarea faptica a acestei despartiri, se se con-
chiamе celu multu in trei luni Congresulu ordionat
prin art. XX. §. 8. a leg. din 1848.

§. 2. Dupa finirea congresului conchiamatu in
urmarea §-lui precedinte, se se conchiamе totu in
intielesulu §. 8. art. XX. a legii. 1848 celu multu
in 2 luni unu congresu romanu separatu d'in acei cre-
dinciosi, carii se voru tiene de ierarchia romana des-
partita ortodoasa resariteana, care congresu apoi a-
mesuratu canoanelor besericesci va despune asupra
organisaciunei ierarchiei nedependinte romanesci de
religiunea ortodoasa resaritena.

§. 3. Ministeriulu e insarcinatu cu esecutarea
legei acesteia.

III. In caus'a scoaleloru natiunale ro-
manesci.

§. 1. Ca sâ poata face Romanii despuseiunile
trebuintioase asupra modului organizatiunei si admini-
stratiunei scoaleloru si a educatiunei sele publice, mi-
nisteriulu va conchiamă celu multu in 5. luni pe toti
Romanii cari locuesc in tieara, la unu congresu ad
hoc, intr'unu oraslu corespundetoriu centrului par-
tloru locuite de densii, in asia modu, ca o parte
de trei din representanti se fie: membri besericesci
si done parti de trei: mireni; aleganduse totu de la
20,000 de suslete cate unu representante. La acestu
congresu Archiepiscopii si Episcopii diecesani de na-
tionalitate romana sentu in urmarea demnitatei loru
membru ordinari.

§. 2. Alegerea representantiloru congresului se
midlocesce dupa diecese pe calea jurisdictiunei
diecesane, dupa usulu ce se observa la alegerea re-
presentantiloru congresului besericescu.

§. 3. Fiescere Representante capeta pe tim-
pulu congresului anticipative dela gubernu, pe langa
incassarea subsecinta dela publiculu alegatoriu unu
diurnu acomodatu si spese de caletoria.

§. 4. Congresulu singuru 'si face regulele fun-
damentale, асемене 'si alege singuru presiedintu
si notarii.

§. 5. Ministeriulu e insarcinatu cu esecutarea
legei acesteia.

Notіце dіверсе. Decupe dieta Transilvanieї скріе впѣ Коенондінте din Biena лип
„Wolftzimme“ къ Гѣвернъ рецеакъ ал. церї а Фъ-
кет липрѣзінде din френтълъ съа а протеста лип-
контра конкіемърії еї, ші астфелів атъпареа еї п-
ва фі пътai, прекът a zic mai de впѣзи вп кореспон-
дент din Пешта лип „Пресе“ пъпъ ла Іапзаріе саѣ
Фебраріе 1862, че ea поате къ п- се ва поте кон-
кіема пічі лип декърсъл впѣ апѣ, къчі аѣ се факъ
п- пътai позъ конскріпції аделістелор de алецере,
чи ші о позъ конскріпції а Конкіателоръ пентръ
констатареа впѣ чесъ de алецере френтъ. — Ної
кредемъ къ Маціарії ворѣ липрѣзінца тоате de a
ліпнедека конкіемаре dietei Transilvane, маї алес
din ачел півктъ de bedere, ка съ маї шіканаеze не
ромътъ. Ші липрѣ aderвъ аѣ п- ачесасть шікана
чea маї тае, кънд te тъпъ ла dietъ, деакъ чеї
ліп конгрегаціеле комітатене френтате ші дрент

— лип M. Вашархеів саѣ липчепт кврсъл іврі-
дик, ші аззіторії сълт 5. ла п-тер. Се есплікъ
прекът липцелесърът Компілателе, Апробателе ші
Вербоді атъпчі, кънд ромътій че аргогареа аче-
стор леді.

— Дѣпъ „Movimento“ са івіт вп комет по
къ треї коаде ne хоризонт, ші се веде сеара dela
11. оаре пъпъ димеаца la 4. оаре лип Opion лип
партеа ръсъртълъ.

— Біверсітатеа съсесакъ еаръ а
тріміс ne чеї маї твілі депітациї акасъ, фінд къ
пътai шіне шедінде лип требі політіче.